

Brüssel, 17. detsember 2025
(OR. en)

16865/25
PV CONS 72
TRANS 651
TELECOM 479
ENER 683
PARLNAT

PROTOKOLLI KAVAND
EUROOPA LIIDU NÕUKOGU
(transport, telekommunikatsioon ja energeetika)
15. detsember 2025

1. Päevakorra vastuvõtmine

Nõukogu võttis vastu dokumendis 16535/25 esitatud päevakorra.

2. A-punktide heakskiitmine

Muu kui seadusandliku tegevusega seonduv nimekiri 16265/25

Nõukogu võttis vastu kõik eespool nimetatud dokumendis loetletud A-punktid, sealhulgas kõik vastuvõtmiseks esitatud keelelisi parandusi sisaldavad COR- ja REV-dokumendid.

Seadusandlikud arutelud

(Avalik arutelu vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 16 lõikele 8)

3. Määrus, millega luuakse Euroopa ühendamise rahastu 16451/25
Osaline üldine lähenemisviis

Nõukogu leppis kokku osalises üldises lähenemisviisis määruse suhtes, millega asutatakse Euroopa ühendamise rahastu.

Ungari, Malta ja Slovakkia esitasid lisas toodud avaldused.

4. Euroopa elektrivõrgupakett 15896/25
Poliitiline mõttevahetus

Nõukogu pidas poliitilise mõttevahetuse.

Muu kui seadusandlik tegevus

5. Energia ja julgeoleku vaheline seos¹ 15879/1/25 REV 1
Arvamuste vahetus

¹ NATO asepeasekretäri osavõtul.

Muud küsimused

6. a) Energialiidu rakkerühm 16454/25
Teave komisjonilt
- b) **Määruse (EL) 2024/1787 (milles käsitletakse metaaniheite vähendamist energeetikasektoris) kohaste impordinõuete rakendamise lahendused** [2] 16479/1/25 REV 1
Teave komisjonilt

Nõukogu võttis teadmiseks komisjoni esitatud teabe.

Poola esitas lisas esitatud avalduse.

- c) **Riiklike energiahinna toetuskavade sidususe tagamine, et kaitsta siseturgu ja toetada energiasüsteemi ümberkujundamist** [2] 16418/25
Teave Hispaanialt, Iirimaa, Portugalilt ja Soomelt

Nõukogu võttis teadmiseks Hispaania, Iirimaa, Portugali ja Soome esitatud teabe.

- d) **Süsiniku piirimeetme (SPIM) mõju tehnilise ja mittekaubandusliku elektri impordile Ukrainast ELi liikmesriikidesse** [2] 16412/25
Teave Poolalt, keda toetavad Eesti ja Leedu

Nõukogu võttis teadmiseks Poola esitatud teabe, keda toetavad Eesti ja Leedu.

- e) **Üldist majandushuvi pakkuvate teenuste suhtes kohaldatavate riigiabi eeskirjade läbivaatamine – sotsiaaleluruumid ja taskukohased eluasemed** [2] 16515/1/25 REV 1
Teave Prantsusmaalt ja Saksamaalt

Nõukogu võttis teadmiseks Prantsusmaa ja Saksamaa esitatud teabe.

- f) **Kütte- ja jahutusstrateegia õigeaegne avaldamine** [2] 16484/25
Teave Austrialt, Eestilt, Iirimaa, Kreekalt, Leedul, Luksemburgilt, Lätilt, Ungarilt, Poolalt, Portugalilt ja Sloveenialt

Nõukogu võttis teadmiseks Austria, Eesti, Iirimaa, Kreeka, Leedu, Luksemburgi, Läti, Ungari, Poola, Portugali ja Sloveenia esitatud teabe.

- g) **Piirkondliku energiajulgeoleku tugevdamine: Kreeka keskne roll gaasitarnete mitmekesistamisel**
Teave Kreekalt

16650/25

Nõukogu võttis teadmiseks Kreeka esitatud teabe.

- h) Järgmise eesistujariigi tööprogramm
Teave Küprosel

-
- ① Esimene lugemine
C Komisjoni ettepanekul põhinev päevakorrapunkt
2 Avalik mõttevahetus eesistujariigi ettepanekul (nõukogu kodukorra artikli 8 lõige 2)

Avaldused dokumendis 16535/25 esitatud seadusandliku tegevusega seotud B-punkti juurde

B-punkti 3 juurde: **Määrus, millega luuakse Euroopa ühendamise rahastu**
Osaline üldine lähenemisviis

UNGARI AVALDUS

„Me peame Euroopa ühendamise rahastu määrust oluliseks, kuna see aitab toetada energiataristu projekte; peame siiski kahetsusväärseks, et määruses ei ole ette nähtud võimalust toetada fossiilkütuste taristut. Pidades silmas RePowerEU määruses sätestatud eesmärke, on Ungari prioriteediks tagada ELi rahalise toetuse kättesaadavus süsivesinike taristule, mis toetab mitmekesistamist ja varustuskindlust.

Meie arvates on oluline võtta arvesse füüsilist ja geopoliitilist tegelikkust.

Usume, et on võimalik tugevdada ELi vahendeid ja taristutoetust fossiilkütuste taristu mitmekesistamiseks viisil, mis on kooskõlas kliimapoliitika eesmärkidega.

Kuni fossiilkütuste taristu mitmekesistamise küsimus ei ole lahendatud, ei ole Ungaril võimalik osalist üldist lähenemisviisi toetada. Soovime, et süsivesinike taristule antav toetus lisataks Euroopa ühendamise rahastu määrusesse või muude seadusandlike meetmete, näiteks Euroopa elektrivõrgupaketi kohaldamisalasse.

Ungari hoidub hääletamisest.“

MALTA AVALDUS

„Kompromissi vaimus tervitab Malta osalist üldist lähenemisviisi seoses Euroopa ühendamise rahastuga aastateks 2028–2034, kuna leiab, et tekst loob hea aluse edasiseks koostööks Euroopa Parlamendiga.

Konkreetselt energiaga seotud sätete osas võtab Malta teadmiseks, et tekstis püütakse panna suuremat rõhku energiasüsteemide eraldatuse lõpetamisele, võrkude ühendamise kitsaskohtade kõrvaldamisele, varustuskindlusele ja geograafiliste eripärade, sealhulgas saareliikmesriikide eripärade selgesõnalisele tunnustamisele.

Samas tuleb Malta meelde, et saareliikmesriikide puhul tuleks energiasüsteemide eraldatust mõista funktsionaalselt, sealhulgas olukordades, kus liikmesriik on ühendatud ainult ühe teise liikmesriigi elektrisüsteemiga ning kus vaatamata ühenduse olemasolule võivad alles jääda piiratud reservvõimsuse ja ühe punkti rikke riskid. Sellega seoses võivad meetmed, millega suurendatakse ühendusvõimsust, vastupidavust või reservvõimsust, aidata kaasa energiasüsteemide eraldatuse lõpetamisele määruse tähenduses.

Lisaks tervitab Malta põhjendust, milles tunnistatakse riigisisese võrgutaristu laiendamise, tugevdamise ja kättesaadavuse tähtsust, et tagada piiriüleste ühenduste tõhus kasutamine ja tegeleda struktuurse ülekoormusega. Malta kutsub komisjoni üles pöörama Euroopa ühendamise rahastu energeetikavaldkonna tööprogrammide ettevalmistamisel ja rakendamisel kooskõlas artikliga 12 erilist tähelepanu ühishuviprojektidele, vastastikust huvi pakkuvatele projektidele ja nendega seotud meetmetele, mis integreerivad veelgi enam energia siseturgu, teevad lõpu energiasüsteemide eraldatusele ja suurendavad süsteemi vastupidavust, võttes nõuetekohaselt arvesse saarte eripära.

Malta jätkab konstruktiivset osalemist eelseisvatel läbirääkimistel, et tagada nende kaalutluste täielik kajastamine määruse rakendamisel, sealhulgas Euroopa ühendamise rahastu energeetikavaldkonna tööprogrammide ettevalmistamisel, ning vajaduse korral järgnevatel seadusandlikel läbirääkimistel.“

SLOVAKKIA AVALDUS

„Slovaki Vabariik toetab osalist üldist lähenemisviisi seoses Euroopa ühendamise rahastu määruse läbivaatamisega.

Slovaki Vabariik on siiski arvamusel, et hiljuti kokku lepitud ELi eesmärk lõpetada järk-järgult Venemaa fossiilkütuste import, mis on sätestatud REPowerEU määruses, peaks kajastuma ka Euroopa ühendamise rahastu määruses. Kava „REPowerEU“ eesmärk avaldab negatiivset mõju varustuskindlusele ja toob kõige enam mõjutatud liikmesriikides kaasa vajaduse teha märkimisväärsed mitmekesistamisalaseid jõupingutusi, mis hõlmab aastakümneid kasutatud taristu muutmist.

Võttes arvesse kava „REPowerEU“ prognoositavat negatiivset mõju energiajulgeolekule ja energiaturgudele, eelkõige Kesk-Euroopa piirkonnas, peab Slovaki Vabariik vajalikuks toetada üleminekuperioodil mitmekesistamispuudluste kontekstis vajaliku maagaasi- ja naftataristu arendamist, et leevendada eeldatavat mõju kõige enam mõjutatud liikmesriikidele. Seepärast on Slovakkia teinud ettepaneku lisada uus artikkel, mis kajastab vajadust täita taristulüngad ja tagada varustuskindlus kõigis ELi liikmesriikides.

Kuigi Slovaki Vabariik tunnistab, et uut artiklit ei lisatud Euroopa ühendamise rahastu määruse läbivaatamist käsitlevasse osalisesse üldisesse lähenemisviisi, on Slovaki Vabariik arvamusel, et see on endiselt väga asjakohane, ning toetab selle lisamist üleeuroopalisi energiavõrkusid (TEN-E) käsitlevasse määrusesse Euroopa elektrivõrgupaketi üle peetavate läbirääkimiste raames.“

Avaldus dokumendis 16535/25 esitatud päevakorra osa „Muud küsimused“ juurde

Muude küsimuste punkti 6b juurde: Määruse (EL) 2024/1787 (milles käsitletakse metaaniheite vähendamist energeetikasektoris) kohaste impordinõuete rakendamise lahendused
Teave komisjonilt

POOLA AVALDUS

„Tunnistades, et metaan on suuruselt teine kasvuhuonegaas, mis põhjustab umbes kolmandiku praegusest soojenemisest, rõhutab Poola, et selle vähendamine energeetikasektoris on üks kulutõhusamaid strateegiaid kliimamuutuste vastu võitlemiseks, ning võtab teadmiseks investeringud, mida ELi usaldusväärsete tarnijad on kogu maailmas juba teinud mõõtmise, aruandluse ja kontrolli, et vähendada oma tegevusest tulenevat metaaniheidet.

Pidades silmas meie eesmärki tagada energia taskukohasus ja vastupanuvõime, väljendab Poola heameelt selle üle, et komisjon on hõlbustanud ja suunanud määruse rakendamist sertifitseerimise ja karistuste osas. Hoolimata võimalusest, et kehtiva energiaalase õigustiku teatavate aspektide edasisest ühtlustamisest laiemate lihtsustamispuudluste raames võib aja jooksul kasu olla, toetab Poola määruse pragmaatilist rakendamist, mis lihtsustab menetlusi ja kaitseb ELi energiajulgeolekut, sealhulgas energiaimpordi puhul usaldusväärsetelt partneritelt. Sellega seoses rõhutab Poola vajadust majanduslikult elujõuliste alternatiivsete tarnete järele, et mitmekesistada meie energiaportfelli Venemaa nafta ja gaasi järkjärgulise kasutuselt kõrvaldamise kontekstis.

Poola väljendab oma pühendumust määruuses sätestatud impordinõuete praktilisele ja ühtlustatud rakendamisele kogu ELis, tunnistades, et lahendusi määruuse järgimise tõendamiseks on leitud ka juhtudel, kui otsust seost importija ja tootja vahel on raske või võimatu kindlaks teha. Määruse alusel loodud pädevate asutuste võrgustik on uurinud selliste keerukate tarneahelate osas konkreetseid lahendusi ja otsustanud, et nad suudavad pakkuda nõuetele vastavuse kohta vastuvõetavaid tõendeid, tuginedes komisjoni hõlbustavale tööle. Poola tervitab pädevate asutuste võrgustiku järeldusi ja nõustub selliste lahendustega määruuse rakendamisel.

Poola kutsub Euroopa Komisjoni üles seda tööd veelgi hõlbustama ja esitama kiiresti peamised kriteeriumid täiendavate vastavuslahenduste jaoks, võimaluse korral soovitusel vormis.

Tunnistades ELi varustuskindluse kriitilist tähtsust, kohustub Poola lisama määruse kohaselt oma riiklikesse karistusnormidesse asjakohased klauslid, et vältida mis tahes olukordi, mis võivad mõjutada energiajulgeolekut, näiteks tarnehäireid. Sellised klauslid võivad hõlmata karistuste kohaldamise ajutist peatamist.

Poola on jätkuvalt pühendunud nende algatuste edendamisele, et kaitsta keskkonda, tagades samal ajal energiajulgeoleku ja taskukohasuse ELis seoses tarnetega usaldusväärsetelt partneritelt.“